Hostivičtí občané v domácím odboji

Jak psát o domácím odboji…

Domácí odboj za 2. světové války byl zcela samozřejmě ilegální, což přináší velké obtíže při jeho popisu. Vcelku jednoznačné jsou údaje o účastnících odboje, jejichž činnost byla prozrazena již za války. Této účastníci byli vězněni a mnozí z nich byli popraveni nebo se v důsledku útrap při věznění nedočkali konce války. Větší problém přináší shrnutí odboje, který zůstal neodhalen, a odboje v posledních dnech války. Dochovala se řada úředních zpráv a pamětních spisů, které popisují jednotlivé události, některé z doby hned po skončení války, jiné jako mnohem pozdější vzpomínky. Každý autor popisuje události ze svého pohledu a o jiných třeba ani nemusel vědět. Některé údaje však později zpochybňovali i jiní členové stejné skupiny, což se týká hlavně ilegální skupiny komunistické mládeže. V některých případech je obtížné uvážit, jak rozsáhlá odbojová činnost vlastně byla. V řadě materiálů je zmíněno, že poštovní doručovatel B. Tejnský ničil udavačské dopisy adresované gestapu. Někteří pamětníci však namítají, že o této činnosti neexistuje jediný důkaz, přestože jiní občané tuto činnost potvrdili z vlastní zkušenosti.

Při sepisování zpráv bohužel hrála svou roli i politická příslušnost autorů. Poměrně četné a obsáhlé jsou zprávy o komunistickém odboji, protože komunisté se po válce stali hlavní silou ve společnosti. V postatě jedinou souvislejší zprávou o nekomunistickém odboji je text Štěpána Figara a Oldřicha Vágnera. Zcela nezpracován zůstal odboj navázaný na hostivickou katolickou faru, kde se přitom konaly první schůzky ilegálního národního výboru.

Výstava si neklade za cíl přinést jediný pravdivý obraz válečných událostí a odboje, to při rozsahu dochovaných dokladů ani není možné. Tento text nesnižuje zásluhy jednotlivých účastníků odboje, má však upozornit na úskalí, která by si měl uvědomovat čtenář autentických dokumentů zařazených na tuto výstavu.

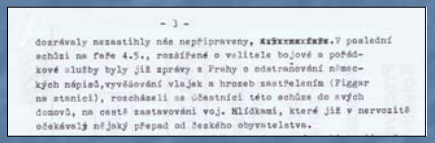

Úkryt komunistických funkcionářů

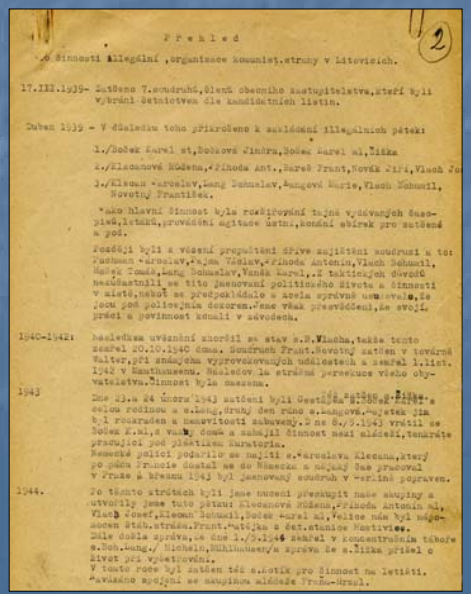

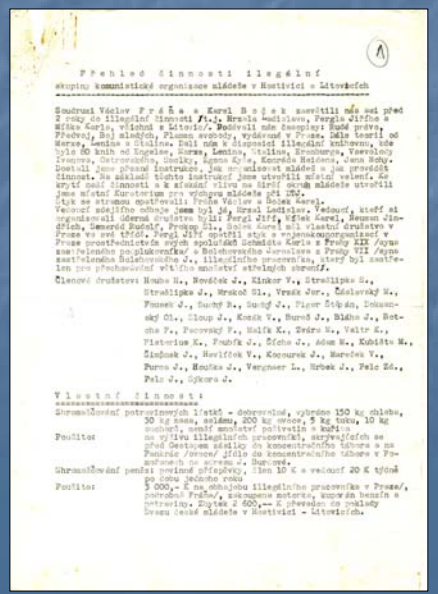

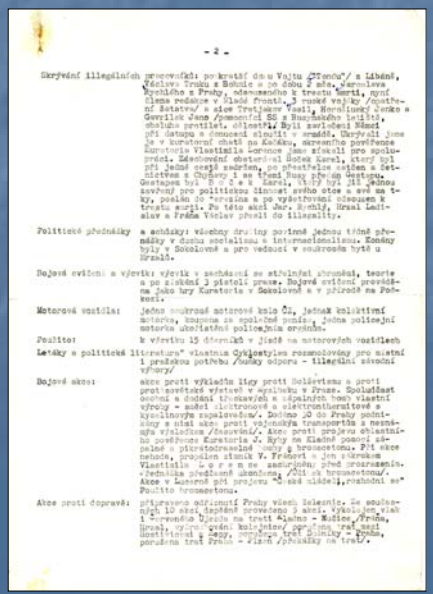

V Hostivici i v Litovicích byla stejně jako na celém Kladensku komunistická strana velmi silná již před válkou. Za války se zde proto ukrývali někteří čelní představitelé strany, v této souvislosti je zmiňován i známý Julius Fučík.

Jaroslav Klecan (*1914),
„Mirek" z Fučíkovy Reportáže psané na oprátce, měl rodiče v Litovicích v nynější České ulici. V letech 1936–1939 působil jako španělský interbrigadista. V dubnu 1942 byl zatčen a v březnu 1943 za účast v odboji popraven v Berlíně.

Jan Žižka alias Alois Kožený (*1907)
působil ve III. ilegálním ÚV KSČ a ukrýval se v Litovicích u manželů Langových a v Jenečku u Bočků. Byl zatčen 23.2.1942 a zemřel v pankrácké věznici na následky mučení.